

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©
Abyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyritaksstjóri: Kárlin Dahl
Bládfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kárlin Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

tjak og meiningar

Brennistoðin í Leirvík:

Kortaneil til endurnýtslu av politikarum!

Eru vit sonn imóti okkum sjálvum, so vita vit øll, at teppi meirlutin aftanfyrir sitandi landsstýri ikki er grundaður á politiskar hugsjónir, men á eitt kortaneil til eina brennistoð við Áir.

Teppi meirluti landsstýrisins varð skaptur av menniskju, ið ikki vildu lúta fyrir trýsti myndugleikanna og teknokratanna. Hesi menniskju vildu ikki at teirra børn skuldu vaksa upp í einum eitraðum umhvørvi. Tí góvu tey maktina til politikarar, tey høvdu álit á.

2 1/2 ár eru runnin. Sagan endurtekur seg. Men hesu ferð er tað júst somu politikarar, ið nú brúka ta makt, teimum varð givin, til at trýsta somu brennistoð inn á eina aðra bygd — Leirvík — hóast eisini meirlutin av menniskjunum her hevur sagt sama kortaneil til somu brennistoð, sum skuldi byggjast við Áir!

Klókir av skaða, og nú skilligt er at ættin veruliga er vend, byrja nú somu politikarar sum myndaðu tað landsstýri, ið tapti valið vegna somu

brennistoð, at tala um demokratisku rættindini hjá leirvíksingum!

Maktgirndin hjá okkara politikarum er uttan skomm og uttan enda!

Føroyingar: Vaknið! — Komið til medvit! Val verður einaferð aftur. Tyrvið, jarðleggið lortin við næsta krossveg! Tit vita, hvørjir lortarnir eru!

Skjött grønkast
í liðum

»Osfar«

Eg vil hervið leggja uppskotið fram um, at bygt verður eitt sjúkrahús millum Fjarða.

Mangt bendir á, at tað er tørvur á einum slíkum. Hvi? Tí ein stórur partur av ferðsluni millum Norðoyggjar og Havnina gongur gjøgnum Eysturoynna, umframt ferðsluna, vit hava sjálvir.

Eisini má ein hava í huga, tey stóru og smáu virkini, vit hava í oynni, so ein má rokna við vanlukkum av ymiskum slag. Og tá Eysturoyggjar nærastarsta oyggjin í landinum, er sjúkrahúsið tann besta loysnin.

Málið hevur verið framtíð fyrri, og varð tað beint í ráðleggingarnevndina, sum bert við einum fundi, visti málið frá sær aftur. Hetta hevur landsstýrið góðtikið.

Fyri at kanna málið sak-

liga, so er neyðugt at fara aftur í tíðina, eins og neyðugt er at lita framyvir, fyrir at siggja, hvussu mong mannalív kundu verið spard, um sjúkrahúsið lá nærri við — Millum Fjarða.

Tað hevur vist seg, at vanlukkur mangan henda í ringum veðri, tá ikki áttið er so lætt at sleppa til og frá Landssjúkrahúsinum. Bestu ráðini eru tí at útbyggja sjúkrahúsin í Klaksvík og á Tvøroyri, og at byggja eitt tiltak í Eysturoynni. Soleiðis sleppur ein undan at útbyggja Landssjúkrahúsið í Havn, sum fær betri pláss, og sum so eisini kundi verið nýtt til onnur endamál innan heilsuverkið.

Besta dømið um, hvønn týðning eitt sjúkrahús hevur, er uttan iva syrgiliga bussvanlukkan beint

undan jólam. Henda vanlukka hendi í besta veðri, har væl lá fyrir hjá øllum instansum at veita eina hjálpanði hond. Hvat var til taks at bjarga við, um ein onnur vanlukka hendi samstundis? Tann, sum bert ventar eina vanlukku isenn, má vera rættiliga bláoygdur.

Heitt verður tí við hesum skrivi á Føroya Løgting, um at seta serstaka nevnd niður, sum skjótast at kanna hetta mál gjølla, og at leggja úrslitið fyrir Løgtingið.

Vit eysturoyngjar biðja pentir eftir at frætta frá hesi nevnd. Verður hetta ikki kannað sakliga hesa ferð, so fari eg at ákæra myndugleikarnar — Landsstýri, Løgting og Ríkisumboð — fyrir líkasælu!

Viggo Holm, Skála

Orlov

800 KRÓNUR um vikuna og bert barnsburðarorlov í átta vikur — so aftur á flakavirkið! Hetta er tað, okkara vælfærdarsamfelag kann bjóða teimum tímaløntu kvinnunum í 1987. Longd burðarorlov við forsorgarstuði vita tær einki um, tí eini miðvíst upplýsingarbeiði er, um hvat fæst frá tí almenna.

NEVND dæmi var uttan iva tað grovasta, vit høyrdu um í tí fráluku útlitssendingini »Soleiðis er lívið« seinasta týrskvöld um barnsburðarorlov. Men hetta er ikki nakað nýtt og spurningurin varð umrøddur í oddagrein Sosialsins fyrir stuttum. Tað tekur bara tíð at fremja hetta málið, tí tað er hvørki trolari, farmaskip ella kreppuhjálp.

TÁ VIT fingur Dagpeningaskipanina í 1979, var hon eitt stórt sosialt framstig — eitt hjartamál Javnaðarflokksins — tí tá fingur tímaløntar eisini barnsburðarorlov við løn í átta vikur. Hóast Javnaðarflokkurin longu fyrst í 80-unum ásaðaði, at Dagpeningaskipanin ikki var nóg góð, eru ongar munandi ábøtur gjørdar.

SAMAN við fakfeløgnum ásaðaði flokkurin m.a., at 5-vikur grundarlagið undir útgjalding av dagpeningi, og eisini barnsburðarstuði, var órættvíst og kundi vera ógvuliga misjavnt. Tað eydnaðist flokkinum at fáa lögtingið undir seinasta landsstýri at samtykkja, at Dagpeningaskipanin skuldi endurskoðast, men líkt er ikki til, at undanfarna landsstýri nakrantíð setti hetta arbeiðið í verk.

SEINASTA lögtingsval vísti ein av plakatum Javnaðarflokksins eina flakavinnu við barn. Flokkurin sló fast, at orlov í samband við barnsburð skuldi leingjast og at allir bólkar skuldu hava orlov líka leingi. Tá samgonguskjalið varð skrivað, var hetta eitt av málunum, sum skuldu fremjast.

oddagrein

MEN HVI eru vit ikki komin longur at skapa ein javna í hesum týðandi spurningi tá eitt nýtt lív kemur í verðina? Óivað eru tvínnar høvuðsgrundir: Fyri tað fyrsta hevur danska stjórnin verið so ábyrgdarleys, at hon hevur knýtt allar ábøtur upp í nýggju stuðulsskipanina: — Ongar sosialar ábøtur fyrr enn blokkstuðulin er greiður! Og hesar samráðingar eru ikki komnar longur, tí undanfarna landsstýri — rættari Sambandsflokkurin — vildi ikki samráðast um eina nýggja stuðulsskipan, hóast stjórnin longu ynskti tað í 70-unum og hóast álit varð liðugt í 1979.

Í ATLITI TIL, at danir vildu ganga við til longri barnsburðarorlov, (danir gjalda jú helvtina av okkara sosialu útreiðslum), vórðu sáttmálar gjørdir seinast við fleiri yrkisfeløg um 20 vikur orlov í samband við barnsburð. Men nústani eru útlit fyrir, at hetta framstig eisini fer at røkka teimum tímaløntu og øðrum starvsbólukum við. Hetta tí at landsstýrið ætlar nú, at vit sjálv skulu bera allan henda kostnaðin.

ØLL TEY, sum ynskja javna og rættvísi, og vilja teimum smáu og mammum teirra væl, fegnast sjálvandi um hetta framstig. Men tað næsta, sum henda má á hesum øki, er, at Javnaðarflokkurin tekur fram aftur uppskotið um eisini at veita pápum mæguleika at fáa orlov í samband við barnsburð. Allar royndir í Svøríki, har demokratiska sosialisman hevur skapað eitt fólkahæm, vísa, at tað hevur stóran týðning fyrir barnið, at bæði eru um tann nýggja borgaran tað fyrstu tíðina!

Mor-

Ruskmálið

FNÚ hevur sent so ljóðandi skriv til landsstýrið.

»Vist verður til kær okkara um omanfyri nevnda mál.

Vit frætta í kvøld, at brennistaðarmálið skal fyrir aftur í landsstýrinum.

Í hesum sambandi loyva vit okkum at vísa á, at á endurnýtslustevnuni í Norðurlandahúsinum vikuskiftið 7/8. februar verður m.a. lagt fram eitt uppskot um, hvussu ein

fullgigjað endurnýtsluskipan fyrir allar Føroyar kann fremjast, og hvat hon kostar.

Tað er Jydsk Teknologisk Institut sum ger hetta uppskotið, og loyva vit okkum í hesum sambandi at vísa á stevnuskraná, ið umhvørvmálaráðharrin hevur fingið.

Stevnan er á altjóða støði og luttaka millum fremstu serfrøingar á økinum.

Vit heita inniliga á hát-

virða landsstýri um at biðja við at taka støðu í málinum, til landsstýrið hevur kunnað seg við tað, ið verður lagt fram á stevnuni.

Við heilsu og ynski um gott nýggjár.

FNÚ
Tórmodur Dahl
form.